

20 FINGRE, TO KLA- VERER OG DANSE AF EN RUSSE

Dirigent / Cristian Mandeal
Solister / Tanja Zapolski, klaver /
Rikke Sandberg, klaver

Torsdag 18. oktober kl. 19:30
FrederiksborgCentret, Hillerød

Fredag 19. oktober kl. 19:30
Konservatoriets Koncertsal

CRISTIAN MANDEAL

Cristian Mandeal tiltrådte i 2007 stillingen som 1. gæstedirigent for Sjællands Symfoni-orkester / Copenhagen Phil. Samme stilling havde han hos Hallé Orchestra i Manchester indtil udgangen af sæson 2008 / 2009. Derudover var han fra 1987 til 2009 chefdirigent og kunstnerisk leder for Bucharest Philharmonic, som under hans ledelse udviklede sig til et orkester af international standard. Mandeal har dertil haft fast tilknytning til Euskadi Symphony Orchestra i Spanien, Haifa Symphony Orchestra i Israel samt Haydn Orchestra di Bolzano e Trento i Italien.

Mandeal studerede klaver, komposition og direktion på Musikhøjskolen i Brasov og på Musikakademiet i Bukarest. Senere fulgte studier hos Herbert von Karajan i Berlin og hos Sergiu Celibidache i München, og efter at have hentet erfaring som repetitør på operaen i Bukarest blev han fast dirigent for Targu Mures og Cluj Philharmonikerne.

Cristian Mandeal har dirigeret orkestre over det meste af verden og er en regelmæssig gæstedirigent hos de største orkestre i Europa, Israel og Japan samt operahusene i Wien og Berlin. Desuden har han deltaget i en række internationale festivaler som George Enescu International Festival i Bukarest (hvor han var kunstnerisk leder i 2001 og 2003), Autumn Festival i Prag og Bloomington Festival i USA. På Edinburgh Festivalen i 2002 dirigerede han BBC Scottish Orchestra i den britiske førsteopførelse af operaen Oedipe af George Enescu.

Talrige cd-indspilninger er det også blevet til. Cristian Mandeal har indspillet alle Bruckners symfonier for Electrecord samt alle Brahms' og Enescus orkesterværker for Arte Nova (BMG Ariola). Desuden har han indspillet på plade-mærkerne Claves og BIS. Seneste indspilning er Bruckners 9. symfoni med Hallé Orchestra.

PROGRAM

Dirigent / Cristian Mandeal
Solister / Tanja Zapolski, klaver / Rikke Sandberg, klaver

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756-1791) KONCERT FOR TO KLAVERER ES-DUR, KV 365 (1779) 24'
Allegro
Andante
Rondeau. Allegro

FRANCIS POULENC (1899-1963) KONCERT FOR TO KLAVERER D-MOL (1932) 20'
Allegro ma non troppo
Larghetto
Finale. Allegro molto

SERGEJ RACHMANINOV (1873-1943) SYMFONISKE DANSE OP. 45, (1940) 35'
Non allegro - Lento - Tempo
Andante con moto (Tempo di valse)
Lento assai - Allegro vivace

Efter koncerten den 19. oktober signerer Tanja Zapolski og Rikke Sandberg deres nye cd *Symbiosis*. Udgivelsen indeholder værker for to klaverer og fire hænder af Schubert, Sjostakovitj, Dvorák, Bernstein og Piazzolla.

Efter koncerten den 19. oktober er der efter en kort pause natkoncert med et ensemble fra Det Kgl. Danske Musikkonservatorium. Se program i foyeren.

MOZART KONCERT FOR TO KLAVERER

I årene 1777-79 drog den unge Mozart, ledsaget af sin moder, på en stor rejse, hvis mål var Paris. Faderen, Leopold, måtte blive hjemme (han fik ikke orlov af arbejdsgiveren, ærkebiskoppen af Salzburg). Også Mozarts begavede søster, Nannerl, var blevet hjemme. Det var på den rejse, at Mozart modnedes både som komponist og som menneske (hans moder døde i Paris, hvor hun også blev begravet).

Undervejs opholdt Mozart sig i Augsburg, hvor han fik mulighed for at prøve de nye klaverer bygget af Johann Andreas Stein. "De lyder blødere og mere egalt end andre instrumenter, og alle slags passager og løb lyder så fint på dem" – skrev Wolfgang til sin fader. Samme Stein flyttede senere til Wien, udviklede den såkaldte 'wienermekanik' og grundlagde en klaverfabrik i byen.

Det er utvivlsomt den rivende udvikling inden for klaverbyggeri, der hænger nøje sammen med Mozarts interesse for at skrive for klaveret.

Tilbage i Salzburg i begyndelsen af 1779 komponerede Mozart en koncert for to klaverer beregnet for sig selv og sin søster Nannerl. Koncerten, der er i de traditionelle tre satser: Hurtig-langsom-hurtig udmærker sig ved den fine dialog de to klaverer imellem. Koncerten findes i to versioner, den senere version er skrevet i Wien i 1782 og har et mere udvidet orkester (med klarinetter, trompeter og pauker).

Koncerten regnes for den første af Mozarts 'store' klaverkoncerter (han skrev hele 25 stykker) med nogle af de karakteristiske træk, som man altid finder hos ham – bl.a. den fine dialog mellem klaveret og træblæserne, mest udpræget i koncertens langsomme sats.

POULENC KONCERT FOR TO KLAVERER

Man kan let føle sig forvirret af Poulencs musik. For det virker som om, man befinder sig et sted mellem Bach og Offenbach, mellem højtspændt dramatisk musik og en ren underholdning. Disse fornemmelser er helt i overensstemmelse med den æstetik, Poulenc dyrkede sammen med sine åndsfejlere. De kaldte sig *Lex Six* (blandt dem var også Darius Milhaud og Arthur Honegger) og var typiske repræsentanter for fransk kunst efter 1. Verdenskrig. Deres mentor var Jean Cocteau, forfatter og filminstruktør, og de afskyede alle tysk, senromantisk kunst. De mente, at musik skulle være let, munter, kvik og respektløs, og at der ikke var langt mellem klassisk musik, jazz og underholdningsmusik.

Poulenc var født ind i en velhavende familie og behøvede ikke at arbejde. Han var musikalsk begavet, studerede ved pariserkonservatoriet og blev en dygtig pianist, der optrådte mest for sin egen fornøjelses skyld. Han færdedes i kunstnermiljøet, rejste rundt i Europa og kendte mange af tidens berømte kulturpersonligheder. I 1935 døde en ung ven, og Poulenc blev dybt religiøs. Fra da af ændredes også hans musik.

Koncert for to klaverer er fra 1932 og skrevet af den endnu sorgløse komponist på bestilling af Prinsesse de Polignac. Poulenc skrev koncerten på kort tid i sommeren 1932 og uropførte den (med Jacques Février) i Venedig samme år. Værket blev hurtigt berømt i hele verden. Det er et fantastisk værk, der har det hele: Lidt Stravinskij, lidt spansk kolorit, lidt dansemusik, masser af virtuositet, vanvittigt svære løb og fanden-i-voldske pianistiske saltomortaler. I finalen spores der indflydelse af den balinesiske gamelan musik. Andensatsen begynder som Mozart, der hurtigt drejer mod det underholdende, sentimentale, romantiske og endda lidt mystiske. Af og til 'smager' det også lidt af Chopin for til sidst igen at 'lande' hos Mozart.

Koncert for to klaverer er udtryk for stor musikerglæde uanset, hvorfra inspirationen kommer.

RACHMANINOV SYMFONISKE DANSE

Sergej Rachmaninovs liv ændredes drastisk efter den russiske revolution. Hans gods på landet, Iwanovka, blev jævnet med jorden. Komponisten vidste, at fremtiden så dunkel ud og flygtede fra Sovjet lige efter revolutionen. Han opholdt sig først i Stockholm, så i København og rejste til sidst til USA, hvor han fik engagementer som koncertpianist. Det betød, at han rejste på lange turneer over hele landet, og at der ikke blev megen tid tilbage til at komponere. Rachmaninov levede i et slags 'mini-Rusland', som han skabte omkring sig, uanset om var det i Californien eller i Schweiz.

Symfoniske Danse er Rachmaninovs sidste værk for orkester. Det blev skrevet i 1940 og viser komponisten på vej mod en ny stil (neoklassisk), som han aldrig nåede at udvikle. Men det er også et værk, hvor Rachmaninov ser tilbage. Flere gange citerer han fra sine egne værker: Fra den første symfoni, fra værket for kor og orkester *Klokkerne* og fra det store religiøse korværk *Vesper*. *Symfoniske Danse* synes at stå i dødens skygge – Rachmaninov bruger her den gregorianske melodi fra Requiem messens sekvens, *Dies Irae*, der siden Berlioz' *Symphonie Fantastique*, var blevet en slags dødens embleme i den senromantiske musik.

Den første sats begynder dramatisk og intens. Senere kommer der en kontrastdel (lento), hvor en smuk melodi af tydeligt russisk oprindelse præsenteres af altsaxofon. Det er efter det nostalgiske afsnit, og før den energiske musik fra begyndelsen kommer tilbage, at *Dies Irae* citeres.

Var der ingen danseelementer i første sats, så tager komponisten revanche i anden sats, som er en vals. Det er dog en mærkelig, drømmeagtig vals, en vals med bortvendt ansigt.

Sidste sats karakteriseres af en massiv brug af slagtøj, stor fremdrift i satsens yderdele og en smuk, romantisk melodi i den kontrasterende midterdel. Hen mod slutningen dukker *Dies Irae* op igen ledsaget af lyden af den store gong, tam-tam klang, der på forunderlig vis kontrasterer med lyden af kastagnetter. Slutkulminationen bygges op af citater fra den russisk ortodokse liturgi.

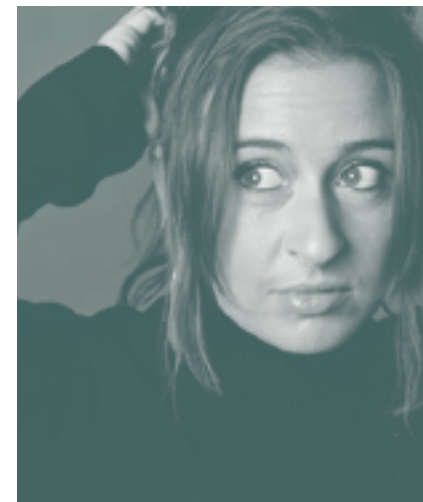
TANJA ZAPOLSKI

Tanja Zapolski hører til i toppen af unge danske musikere. Udover at have stor succes med at indtage den klassiske koncertscene som solist er hun også en alsidig og efterspurgt kammermusiker herhjemme. Tanja Zapolski imponerede bl.a. i sommeren 2011, da hun optrådte som solist med Tivolis Symfoniorkester i Ravels Klaverkoncert i G-dur og fik anmelderrosende ord som: "...Tanja Zapolski afleverede Ravels Klaverkoncert med stormende energi og følelsesladede farver... den respektindgydende opførelse, stålsat koncentreret i den motoriske energiudfoldelse, hele tiden let og brillant."

Hun har optrådt med bl.a. DR SymfoniOrkestret, Sjællands Symfoniorkester / Copenhagen Phil, DR UnderholdningsOrkestret samt Oslo-, Helsingborg-, Odense- og Aarhus Symfoniorkester. I februar 2013 er hun engageret til at opføre Hans Abrahamsens Koncert for klaver og violin med Det Kgl. Kapel under ledelse af den verdensberømte dirigent Simon Rattle.

Med trioen ZOOM har Tanja Zapolski markeret sig som en fornyer i den klassiske musiktradition, og ensemblet har, udover rig koncertvirksomhed herhjemme, turneret i bl.a. Polen og Rusland. Hun har optrådt på Roskilde Festival og Copenhagen Jazz Festival, men spiller også i mere traditionelle kammerensembler bl.a. i duoen Møldrup/Zapolski med cellist Toke Møldrup samt i duo for to klaverer med kollegaen Rikke Sandberg.

Hun er født i det tidligere Sovjetunionen og fik allerede som 8-årig sin debut som solist med symfoniorkester efter kun et års klaverundervisning. Som 12-årig flyttede hun til Danmark og fortsatte klaverstudierne hos Anne Øland og senere på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium hos Amalie Malling, hvorfra hun debuterede i 2008. Samtidig blev hun optaget på Anton Rubenstein Akademie i Düsseldorf. Udover at have vundet flere 1. priser i danske og udenlandske konkurrencer, bl.a. Nordens Talent i Oslo og International Competition for Young Performers, har Tanja Zapolski modtaget Jacob Gades Legat, Sonningsstipendiet, Den Danske Frimurerordens Pris, Victor Borge Pris 2004 samt Gladsaxe Musik Pris 2008.

RIKKE SANDBERG

"Dybt fascinerende musikerpersonlighed" – "Poetisk meddigtende kunstner" – "Hendes spil er direkte, ukruket og glasklart, men samtidig klangfuldt, smukt og fabulerende" – "Kongeniiale fortolkninger." Dette er blot nogle af de mange rosende citater, anmeldere har brugt til at beskrive Rikke Sandbergs spil siden hendes debut fra Det Kgl. Danske Musikkonservatoriums solistklasse i 2002.

Rikke Sandberg har studeret på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium hos Anne Øland og José Ribera og har videreuddannet sig i New York hos Nina Svetlanova på Manhattan School of Music samt hos Jacob Lateiner ved Juilliard School of Music. Hun har desuden deltaget i masterclasses med Paul Badura Skoda, Vitaly Margulis, Pnina Salzman, Leif Ove Andsnes, Jerome Löwenthal og Emanuel Krasovsky. I 2006 blev hun ansat som Riberas assistent på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium.

Som solist har Rikke Sandberg optrådt med bl.a. Leipzig Kammerorkester, DR Symfoni-Orkestret, DR UnderholdningsOrkestret, Den Kongelige Livgardes Musikkorps, Tivoli Symfoniorkester og Aalborg Symfoniorkester, og hun har samarbejdet med dirigenter som Thomas Dausgaard, Michel Tabachnik, Giordano Bellincampi, Rasvan Cernat, John Storgaards, Mei-Ann Chen og Alondra de la Parra.

I 2005 udgav hun sin første solo cd på Classico, som indbragte hende Anmelderringens Kunstnerpris, og som også blev kåret som "Årets cd 2005" af DR P2's musikprogram Amadeus. Hun har desuden indspillet værker af Rachmaninov på cd og er solist med DR SymfoniOrkestret i Anders Koppels Dobbeltkoncert for Saxofon og Klaver, som udkom på Dacapo i 2008.

Rikke Sandberg har modtaget talrige legater bl.a. Jacob Gades Store Legat, Carl Niensens Rejselegat, Victor Schiølers Mindelegat, Aenchenn og Eigil Harbys "Ungdommens Sonningpris" samt Helge og Merete Finsens Hæderslegat.

Kommende koncerter

Torsdag 25. oktober kl. 19:30
Storebæltshallen, Korsør

Fredag 26. oktober kl. 19:30
Konservatoriets Koncertsal

Dirigent / Joshua Weilerstein
Solist / Maxim Rysanov, bratsch

Haydn / Symfoni nr. 60
Bartók / Bratschkoncert
Sjostakovitj / Symfoni nr. 5

SJOSTA, BARTOK & HAYDN

Unge og energiske Joshua Weilerstein leder orkestret i et program, der indledes med en munter lille ouverture, fem opfindsomme stykker mellemaktsmusik og en kort finale – det er Haydn, når han er bedst! I 2009 vandt Weilerstein som kun 22-årig den prestigefyldte Malko-konkurrence for unge dirigenter, hvor han tidligere havde vundet publikumsprisen.

Joshua Weilerstein

Torsdag 1. november kl. 19:30
Osted Fri- og Efterskole

Fredag 2. november kl. 19:30
Konservatoriets Koncertsal

Dirigent / Andreas Delfs
Solist / Andreas Borregaard, akkordeon

Strauss / Don Juan
Fredrik Österling / Akkordeon Koncert (uropførelse)
Tjajkovskij / Francesca da Rimini
Offenbach / Orfeus i Underverdenen, Ouverture

FORFØREREN, ELSKERINDEN OG EN UNG MAND MED AKKORDEON

Historien om akkordeonets vej fra havnekajen til de klassiske koncertsale fascinerer en af Sveriges mest anerkendte komponister, Fredrik Österling. Hertil har Andreas Borregaards usædvanlige evne til at formidle musikken på akkordeon inspireret Fredrik til at skrive en akkordeon koncert til netop Andreas. De allierer sig med instruktør, Magnus Lindmand – og vender, drejer og omformer den traditionelle solistrolle.

Andreas Borregaard